

At rejse er at leve...

Så præcist udtrykte H.C. Andersen det, og selvfølgelig havde den verdensberømte forfatter fat i den lange ende, for det er, som om alt opleves mere intenst, når vi er på eventyr i uvante omgivelser. Læs tre kvinders beretninger fra den store verden.

Af RIKKE HAST
rikke.hast@soendag.dk
Foto: HANNE LOOP og PRIVAT

Så er turen nået til udsigt fra store højder i Gran Canyon.

– Jeg elsker følelsen af frihed, når man bare kører ud i det blå, fortæller Carina Flagfeldt Johansen, der tog til USA med familien.

Med svigermor på roadtrip i USA

Fotobogen bærer titlen »En oplevelse for livet«. For det var den følelse, Carina Flagfeldt Johansen havde, da hun kom hjem. Hun og hele familien var inviteret på et roadtrip langs USA's vestkyst af svigermor.

Bogen er et overflødhedshorn af oplevelser, familiesammenhold og skønne naturscenarier, og for 41-årige Carina, som er grafiker og bor i Køge, var det helt naturligt at fastholde minderne fra rejsen gennem et væld af pragtfulde fotografier.

– Vi var af sted i 23 dage, min mands søster og hendes familie var også med, så vi var i alt ti voksne og børn. Og vi havde det herligt sammen, der er ingen tvivl om, at kan man få det til at fungere, så giver det noget helt specielt at kunne dele sådanne oplevelser. Man kommer tættere på hinanden, siger Carina. Hun er dog ikke ubetinget enig i udsagnet »At rejse er at leve«, selv om hun og familien rejser flere gange årligt.

– Det at rejse er et krydderi, ingen tvivl om det. Det er skønt at være af sted, og man bliver inspireret og får ladet batterierne op. Men selve livet og glæden over livet skal man helst finde i hverdagene. Det er jo dem, der er flest af, selv om man er så privilegeret, at det at rejse i dag ikke er noget, som er forbeholdt de få. Når det så er sagt, så er det jo bare en fantastisk følelse at være af sted og opleve noget nyt og spændende sammen med dem, man holder af.

Skiferie i campingvogn

USA-turen, som fandt sted i juli 2013, er ikke den første rejse, Carina har været på med sin svigerfamilie. Hele familien tager som regel på skiferie sammen.

– Vi vidste på forhånd, at vi godt kunne finde ud af at rejse sammen. Vi er gode til at dele oplevelserne og være sammen, men også til at give hinanden plads. Når vi er på rejse, er

vi sammen som en stor gruppe, men vi tager også af og til ud for os selv, og der er ingen sure miner, hvis man en dag ikke følger flokken, men beslutter sig for at gøre noget helt andet.

Carina og familien er meget til aktiv ferie og ferieformer, hvor man bare kører ud i det blå. Carina, hendes mand og to teenagebørn er da også ivrige campister, der sågar har været på skiferie i Østrig med campingvognen.

– Følelsen af frihed, når man kører ud i det blå, den kan vi godt lide, og så er vi nok en meget aktiv familie. Der skal helst ske noget. Vi er ikke typerne, der bare kan ligge og dase ved en pool i flere uger.

Turen til USA var da også tilrettelagt, så familien kunne nå at se mest muligt. Lige fra nationalparkerne Yosemite, Gran Canyon og Death Valley til nedlagte minebyer, San Francisco, Las Vegas med de imponerende hoteller og vilde ▶

forlystelseliv, Disneyland og naturligvis Hollywood.

- Det var egentlig mest naturoplevelserne i nationalparkerne, der bjergtog mig. Naturen er så storslået og varieret, og mange steder får man den der oplevelse af, hvor lille man egentlig er. Lake Powell-søen var bare så smuk, men byerne var også en oplevelse, især Las Vegas, som er så ulig andre byer, jeg har befundet mig i. Det var første gang, jeg var i USA. Min mand har været der som ung og har fortalt så meget om den tur, som for ham nærmest var legendarisk. Så jeg havde virkelig store forventninger. Det samme havde vores børn, Nicklas på 16 og Amanda på 13 år. For dem var det også fantastisk at dele oplevelserne med deres forældre, men også med deres bedsteforældre, faster, onkel og kusiner.

Safari i Kenya

Undervejs tog Carina, der er en dreven amatørfotograf, masser af fotos.

- Nogle gange fotograferede jeg så meget, at familien blev irriteret over det. Men da vi bagefter kom hjem, og jeg lavede fotobøger til dem alle, kunne de jo godt se, at der var et formål med det, og at bøgerne er så fine at have, fordi de netop minder os om en fantastisk rejse.

Familien fra Køge har da også allerede efterårsferien på tegnebrættet. Nu er det nemlig svigerfars tur til at runde de 70 år, og han har allerede afsløret sine planer angående fejringen af den store dag.

- Han har inviteret os alle på Safari i Kenya til efteråret, så mon ikke der bliver rigeligt med billeder til endnu en fotobog om en ny »Oplevelse for livet«. Vi glæder os i hvert fald vildt allerede.

Der skal helst ske noget. Vi er ikke typerne, der bare kan ligge og dase ved en pool i flere uger

Alle deltagere på USA-rejsen har fået en fotobog som et minde om den store oplevelse.

Tog tre måneder til Sri Lanka

Hun er stadig meget solbrændt, da hun åbner døren til lejligheden i Helsingør. Kirsten Petersen, 65, er netop vendt hjem fra en tre måneder lang rejse til Sri Lanka - i hvert fald fysisk. Mentalt er det en helt anden sag, afslører hun, da vi senere sidder ved spisebordet i stuen og ser på de vidunderlige fotos fra hendes tur.

- Jeg bliver aldrig den samme Kirsten igen. Min rejse forandrede mig, fordi den åbnede en helt ny verden for mig. Det har været det bedste, jeg nogensinde har gjort for mig selv, fortæller hun.

Kirsten havde planlagt rejsen længe og tog af sted, da hun gik på pension fra sit job som farmakonom og miljøkoordinator i medicinalbranchen.

- Jeg havde sparet nogle penge op, og jeg ville gerne gøre noget godt for mig selv med de penge. Jeg havde netop været gennem en hård periode med hospitalsindlæggelse, dødsfald og familiestridigheder, som havde slidt voldsomt på mig. Og jeg havde mistet en del af den livsglæde, som ellers altid har fulgt mig.

Åben flybillet

Kirsten elsker at snorkle og har tidligere været på ferie i bl.a. Egypten netop for at snorkle. Hendes 32-årige søn deler hendes interesse for både det våde element og eventyr, så da hun besluttede sig for at tage til Sri Lanka, hvor der bl.a. er godt at dykke, besluttede han sig for at følge med hende de første 14 dage.

Nostalgi på Route 66.

Kirstens hytte i regnskoven.

Kirsten kom helt tæt på de store havskildpadder.

Det viste sig, at den sidste vej til hotellet kun var farbar på motorcykel, og da jeg kom frem, var jeg den eneste gæst

Elefanterne boltrede sig i vandet på elefantbørnehjemmet.

- Da han tog hjem, skulle jeg blive, hvis jeg følte mig tryk. Nu har jeg aldrig været specielt bange af mig, men det var første gang i mit liv, jeg skulle rejse helt alene. Tidligere har jeg altid rejst sammen med familie eller venner, så jeg var klar over, at det ville blive en ny udfordring, og for en sikkerheds skyld havde jeg da også købt en åben flybillet, så jeg kunne rejse hjem før tid, hvis det skulle blive nødvendigt.

Kirsten har tidligere puslet med planer om at rejse ud og arbejde frivilligt i et land, hvor der er behov for det. Det er dog af forskellige årsager aldrig blevet til noget, men ønsket om at hjælpe og gøre noget for nogle, som har det svært, følger hende fortsat.

- Da jeg besluttede mig for at rejse til Sri Lanka, researchede jeg hjemmefra, hvordan man som fremmed kunne gøre en forskel, når man kom derned. Der er mange familier dernede, som er fattige, ikke mindst efter tsunamien, hvor adskillige familier mistede alt. Derfor undersøgte jeg, hvad der var behov for, og hvad der kunne lade sig gøre at tage med. Jeg havde kun det, der kunne være i min bagage at gøre godt med, så da jeg fik at vide, at der er et stort behov for læsebriller og for skrivedskaber til skolebørnene dernede, så samlede jeg sammen, bl.a. her i ejendommen, hvor jeg bor. Efter kort tid havde jeg en hel kasse fuld af både skrivedskaber og aflagte briller.

Elefantbørnehjem

De første 14 dage rejste Kirsten rundt sammen med sin søn og fik uforglemmelige oplevelser. De var bl.a. på en oplevelsesrig safaritour i Nationalparken Yala, hvor de kom meget tæt på krokodiller, slanger,

elefantflokkede og aber. De besøgte også et elefantbørnehjem og det berømte Temple of Tooth i Kandy. De var indlogeret på et fornemt hotel, hvor der blev holdt sribewis af ekstravagante bryllupper, og de blev inviteret med som gæster. Og så snorklede og dykkede de naturligvis og oplevede en farvestrålende verden under vandet.

- Det var virkelig den ene store oplevelse, der afløste den anden, og nogle gange måtte jeg knibe mig selv i armen og spørge: Oplever du virkelig alt det her, Kirsten? Og ja, det gjorde jeg jo.

- Desuden var det skønt at være så meget sammen med min voksne søn igen, det er jo mange år siden, han flyttede hjemmefra. Og det at være af sted sammen på denne måde var som at lære hinanden at kende på ny.

Bofællesskab

Da Kirstens søn rejste hjem, fandt hun et sted at bo i et bofællesskab med andre rejsende ved den populære strand Unawatuna.

- Vi havde aber, som legede i kokos- og bananpalmerne i baghaven og en stor fælles balkon, der hang ud over havet og havde den mest berusende udsigt til stranden og havet lige nedenfor. Det var ikke noget problem at rejse alene, viste det sig, for gik jeg ud, var der altid nogen, som var ivrige for at tale med mig. Jeg følte mig ikke på noget tidspunkt ensom. Det skulle da lige være, da jeg rejste ud på egen hånd for at opleve den »rigtige« regnskov og se de mange teplantager. Jeg havde fundet et hotel dybt inde i regnskoven på nettet og havde booket det. Det viste sig, at den sidste vej til hotellet kun var farbar på motorcykel, og da

jeg kom frem, var jeg den eneste gæst. Den familie, som drev hotellet, boede i en hytte et godt stykke væk, så der var jeg, alene dybt inde i regnskoven, uden mobildækning, og jeg skulle tilbringe natten alene i en af de to hytter, som udgjorde hotellet. Det var en udfordring, men jeg klarede den, fortæller Kirsten.

En af sine største rejseoplevelser havde hun i byen Hikkaduwa, hvor hun var så heldig at overvære, da æggene fra en kæmpe havskildpadder blev udklækket.

- Det var noget af en sensation, skildpadden var 96 år gammel og udrydningstruet, og at se, hvordan hendes unger klarede at kravle fra stranden mod havet, var gribende.

Kom nu af sted

Kirsten lægger ikke skjul på, at hun gerne vil af sted igen. Hun har fået gode venner på Sri Lanka, hvor hun har oplevet en sød og gæstfri befolkning, så planen er, at hun tager af sted igen til januar.

- Jeg vil så gerne opfordre andre med en rejseudrustning til at realisere den. Vi har kun det ene liv, og det kan ikke nytte noget, at vi sidder og fortryder, at vi ikke tog af sted, når vi er blevet for fysisk dårlige eller svækkede til at gøre det. Det forandrede hele mit liv at tage af sted, og jeg blev meget rørt, da jeg, mens jeg var af sted og sendte billeder hjem til venner og bekendte, fik at vide, at man kunne se, at jeg havde fået lys og liv i øjnene igen. For sådan følte jeg det virkelig. For mig intensiverer det at rejse oplevelsen af at være til stede. Kom af sted, og lad være med at frygte alt muligt. Som regel løser problemer sig selv, og udfordringer bliver man kun klogere af. ▶

◀ *Flyttede til Paris med mand og børn*

At slentre rundt i de charmerende og krogede gader i latinerkvarteret, gå på opdagelse i de hyggelige små butikker eller slå sig ned på en pittoresk café i Rue Vieilles du Temples i det trendy Marais-kvarter og studere forbipasserende over et glas perlede cremant. For mange af os er det drømmen om en storbyferie, men for den 46-årige forfatter og tidligere formand for Dansk Forfatterforening Lotte Garbers er det hverdag.

Sammen med sin mand og deres to sønner på 17 og 21 år, flyttede hun til byernes by for godt to og et halvt år siden, og familien har nu fast adresse i en lejlighed med en fantastisk udsigt et stenkast fra den nye triumfbue.

- Vi har haft udlængsel i så mange år. Det handlede nok om, at dagene efterhånden gik ud i et med hverdagsrutiner og ting, der skulle ordnes, fortæller Lotte.

Hendes mand er ansat i Novo Nordisk, og da han blev tilbudt en udstationering i Paris, var familien - måske lige med undtagelse af den yngste søn, der mest af alt indvilligede, fordi han var træt af en lærer - klar til at tage af sted.

- Tanken om at bo i Paris var fantastisk, og jeg taler et nogenlunde hæderligt fransk, selv om franskmændene med jævne mellemrum lader, som om de ikke aner, hvad jeg taler om. Det sker f.eks., hvis jeg lægger trykket lidt forkert på en stavelse, fortæller Lotte. Og hun fik med flytningen til Paris mulighed for at forsøge sig som fuldtidsforfatter.

- Vores flytning har givet mig en fremragende mulighed for at koncentrere mig om at skrive på fuld tid, og det har virkelig rykket. Det pibler ud af mig. Vi har beholdt vores hus i Espergærde, som vi lejer ud, mens vi bor i udlandet, fortæller hun. Og hun er nu i gang med at skrive en udviklingsroman om en dansk ingeniør, Nete, der vikles ind i en, med Lottes ord, bureaukratisk intrige, som foregår i havnebyen Marseille.

Rør ved kødet

Lotte Garbers og hendes familie forsøger ikke at leve som i Danmark. De køber ind til måltiderne på samme måde som de lokale.

- Frankrig er madhimlen. Ingen tvivl om det. Men de har helt andre udskærin-

Når vi har fortalt venner og bekendte om vores liv i Frankrig, sukker de ofte: Gid det var os

ger af kød og helt andre madtraditioner. Jeg handler hos en slagter, der kommer løbende efter mig, når han ser mig, og det er længe siden, jeg har handlet hos ham sidst. Skal jeg købe ind til lammegryde, er det ikke bare lammegryde. Nej, han skal vide, hvordan jeg tilbereder den, med hvilke smagsgivere, hvor længe jeg lader den simre, og ikke mindst om børn også skal kunne spise den. Og så kommer han ellers med kødet og opfordrer mig til at mærke på det. Det gør jeg så, selv om det er uvant for mig, siger Lotte, der dog godt kan savne en typisk dansk råvare som rødbede.

- Jeg er helt vild med rødbeder, men jeg kan kun få friske rødbeder i en meget begrænset periode på et helt specielt marked. Ellers er de kogte og vakuumpakkede. I Frankrig bliver grøntsager betragtet som smagsgivere. Og franskmændene underer sig over, at vi danskere eksempelvis gnasker gulerodsstænger helt rå.

Lotte er overbevist om, at det at rejse giver ufatteligt meget.

- Langt de fleste af os er så frygtelig konservative. Vi flytter os meget nødtigt, fordi vi er bange for, at det, vi har, vil blive afløst af noget, som ikke er nær så godt. Vi

ser for vores indre blik alt det skrækelige, forandringen kan medføre, før det overhovedet sker. Men man kan jo ikke se rundt om hjørner. Det er de færreste af os, der er så optimistiske, at vi tror på, at det nye fører noget med sig, som er endnu bedre og gør os rigere - i overført betydning.

Tid til at være kæresten

- Når vi har fortalt venner og bekendte om vores liv i Frankrig, sukker de ofte: Gid det var os. For drømmen, den er der mange, der har. Det er bare ikke mange, der rent faktisk fører den ud i livet.

Lotte og hendes mand har, mens de har boet i Paris, også oplevet friheden ved, at børnene er blevet større, og at de dermed har fået tid til igen at være kæresten.

- Vores weekender har aldrig været så lange før. Det er i hvert fald mange år siden. Vi har en tradition med at tage ud lørdag og spise frokost, og til det formål er Paris jo perfekt. Her er dejlige spisesteder, og det koster ikke en million at dele en flaske vin og blive lidt bimmelim. Paris har ikke kun forandret os hver især. Vores rejse - og byen - har også ændret vores forhold og bibragt det noget nyt og skønt. ■

Udsigten fra Lottes lejlighed i Paris.

